

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2546/2021
21.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., кога заступа Станимир Марковић, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., кога заступа Драгољуб Пешић, адвокат из ..., ВВ из ..., кога заступа Зоран Младеновић, адвокат из ... и ГГ из ..., кога заступа Зоран Давинић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 77/20 од 06.10.2020. године, у седници одржаној 21.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

Делимично се УСВАЈА ревизија тужиоца.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 77/20 од 06.10.2020. године у делу става другог изреке и **ОБАВЕЗУЈУ** тужени ББ, ВВ и ГГ, сви из ... да тужиоцу АА из ... солидарно исплате износ од 4.946.475,00 динара са законском затезном каматом од 14.09.2017. године па до исплате.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена на део става другог изреке пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 77/20 од 06.10.2020. године, а за износ од још 1.648.825,00 динара.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ одлука о трошковима поступка садржана у ставу трећем изреке Апелационог суда у Нишу Гж 77/20 од 06.10.2020. године и обавезују тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 112.500,00 динара у року од 15 дана по пријему отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу, Судска јединица у Власотинцу П 3397/18 од 26.02.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се тужени обавезу да му на име накнаде штете солидарно исплате износ од 6.595.300,00 динара са законском затезном каматом почев од подношења тужбе дана 14.09.2017. године па до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом ББ исплати на име трошкова спора износ од 222.000,00 динара, туженом ВВ

износ од 222.000,00 динара и туженом ГГ износ од 158.000,00 динара у року од 15 дана по правнонажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 77/20 од 06.10.2020. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Лесковцу, Судска јединица у Власотинцу П 3397/18 од 26.02.2019. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се тужени обавезу да му на име накнаде штете солидарно исплате износ од 6.595.300,00 динара са законском затезном каматом почев од 14.09.2017. године па до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженима ББ и ВВ исплати на име трошкова спора по 253.000,00 динара, а туженом ГГ износ од 189.500,00 динара у року од 15 дана по пријему отправка пресуде.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 18/20) и утврдио да је ревизија тужиоца делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени су закључили дана 16.06.2003. године и оверили пред надлежним органом под Ов 418/2003 уговор о конзорцијуму ради куповине друштвеног капитала ТП „Власина“ из Власине. Тим уговором су регулисана међусобна права и обавезе. Тужилац се накнадно јавио туженима са молбом да се укључи у тај конзорцијум што су му они дозволили па је уговором закљученим пред општинским органом управе у Власотинцу под Ов 601/2003 дана 30.06.2003. године тужилац прикључен конзорцијуму с тим што је констатовано да су обавезе свих уговарача изражене у проценту од 25%. Прикључење тужиоца конзорцијуму настаје даном уплате рате за откуп од $\frac{1}{2}$ вредности прве рате везано за куповину ТП „Власина“ из Власине. На основу уговора о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције од 03.07.2003. године, који је оверен пред Првим општинским судом у Београду Ов 1913/03 тужени су стекли својину на 70% друштвеног капитала ТП „Власина“ из Власине са обавезом да исту плате у шест једнаких годишњих рата. Рата за прву годину износи 12.666.660,00 динара. Дана 05.07.2003. године тужилац је уплатио на име отплате цене за куповину ТП „Власина“ износ од 6.595.300,00 динара тј. на име прве рате. Дана 21.07.2003. године у Власотинцу тужилац и тужени су закључили уговор о укључивању у конзорцијум и регулисању међусобних односа чланова, а уговор је оверен пред Општинским судом у Власотинцу под Ов 893/03. Како конзорцијум није испуњавао обавезе везано за куповину ТП „Власина“ то је Привредни суд у Београду раскинуо уговор о приватизацији. Тужилац и његов син су фалсификовали овлашћење којим је предвиђено да се овлашћује ЗФЗР „АА“ власник да код Агро банке АД Београд за плаћање доспелих обавеза по одређеној фактури иницира наплату из назначеног овлашћења издавањем налога за наплату за терет

рачуна ЗФЗР „АА“. На назначено овлашћење неовлашћено је стављен печат Власотинце АД и фалсификован је потпис овлашћеног лица. Пресудом Трговинског суда у Лесковцу П 1019/2006 од 05.09.2006. године усвојен је тужбени захтев тужиоца ТП на велико и мало „Власина“ из Власине према туженом ЗФЗР „АА“ из ... власника АА и утврђено да је без правне важности овлашћење број .. од 30.03.2004. године издатао од тужиоца на износ од 20.440.000,00 динара у корист тужених. На основу тог овлашћења ЗФЗР „АА“, пребачен је новчани износ од 8.561.367,41 динар. На такав начин је ТП на велико и мало „Власина“ из Власине дошао у блокаду и отворен је аутоматски стечај. Пресудом Општинског суда у Власотинцу К 177/04 од 05.11.2009. године утврђено је да су АА овде тужилац и ДД син тужиоца осуђени на казну затвора и то АА са пет месеци, а ДД са три месеца за кривично дело фалсификовање исправе из члана 233. став 3. у вези става 1. КЗ РС јер су направили лажну исправу – овлашћење број ../04 од 30.03.2004. године којом је неовлашћено био потписан директор ТП „Власина“ из Власине ГГ и исто овлашћење неовлашћено оверили печатом фирме и тако лажну исправу употребили као праву у платном промету након чега је био блокиран текући рачун ТП „Власина“ АД из Власотинца.

При овако утврђеном чињеничном стању, нижестепени судови налазе да је тужбени захтев неоснован из следећих разлога. Тужилац се укључио у конзорцијум по уговору овереним пред Општинским судом у Власотинцу дана 04.08.2003. године – Ов 893/03. Учешће у конзорцијум је 25% тј. сваког члана конзорцијума подједнако. Тужилац као члан конзорцијума учествује у свим правима и обавезама које су настале на основу уговора о откупу друштвеног капитала који су тужени закључили и оверили са Републичком агенцијом за приватизацију. Тужилац јесте исплатио свој део 25% прве рате, односно укупан износ од 6.595.300,00 динара што чини већи износ од уговореног и једнаког износа за све чланове конзорцијума. Међутим, уговор закључен са Агенцијом за приватизацију је раскинут због неплаћања уговорених рата. Разлог тога што је тужилац у кривичном поступку оглашен кривим за кривично дело фалсификовање исправе што је на основу фалсификоване исправе са ТП „Власина“ АД из Власине пребачен новац на рачун за ЗФЗР „АА“, власника АА на основу чега је наступила блокада рачуна ТП „Власина“ АД из Власине. Тужени нису лично одговорни за немогућност пословања нити је доказан њихов допринос у немогућности пословања предузећа. Због таквог понашања тужиоца наступио је аутоматски стечај и дошло је до раскида уговора о приватизацији. Тужилац потражује накнаду штете од тужених али како је исти правноснажном пресудом Општинског суда у Власотинцу К 177/04 од 15.11.2009. године осуђен због извршеног кривичног дела фалсификовање исправе (овлашћења), то на страни тужених не стоји одговорност за накнаду штете коју трпи тужилац, па је тужбени захтев одбијен.

По оцени Врховног касационог суда, овакав став нижестепених суда не може се прихватити као правилан. Наиме, према члану 9. уговора о укључивању у конзорцијум и регулисање међусобних односа чланова од 21.07.2003. године предвиђено је да у случају раскида уговора свако од уговарача самостално сноси ризик дотадашњих улагања. Према члану 10. предвиђено је да финансијске обавезе према Агенцији у првој години су 12.660.666,00 динара. Од тога је новоприкључени члан АА уплатио 6.595.300,00 динара што је заправо његово учешће у конзорцијум а које је веће

од $\frac{1}{2}$ обавеза за ту годину. С обзиром да је учешће веће од $\frac{1}{2}$ и то за 3.850 евра у динарској противвредности, остали чланови конзорцијума су прихватили да то веће учешће врате АА за месец дана од дана уплате обавезе Агенцији, тачније од 05.07.2003. године па до 05.08.2003. године.

Нижестепени судови полазе од чињенице да је тужени фалсификовао овлашћење за пребачај новца са рачуна ТП „Власина“ АД из Власине на текући рачун ЗФЗР „АА“, власништво АА у износу од 8.561.367,41 динар из ког разлога је касније наступила блокада ТП „Власина“ АД из Власине и да је то све касније узроковала аутоматски стечај и раскид уговора о приватизацији. Осим тога, тужилац и његов син су осуђени због извршења кривичног дела фалсификовање исправе из члана 233. став 3. у вези става 1. КЗ РС. Стога тужилац нема право на накнаду штете јер тужени нису исту проузроковали.

По налажењу Врховног касационог суда, погрешно нижестепени судови везују оправданост тужбеног захтева тужиоца за назначене чињенице тј. за фалсификовање овлашћења, блокаду рачуна и кривичну пресуду. Ово из разлога што су то радње које су деликтне природе и исте могу проузроковати штету одређеним лицима на коју штету би та лица имала право да им се надокнади у посебном поступку. У овој ситуацији мора се сагледати суштина уговора о конзорцијуму, а ово из разлога што је уговор о конзорцијуму по својој правној природи - врста уговора о ортаклуку где је предвиђено колико је чије учешће у ортаклуку. Сразмерно том учешћу сваки ортак има право на одређену добит али и обавезе. Уговор о ортаклуку није регулисан позитивним прописима већ се на односе из тог уговора примењују правна правила СГЗ (параграф 753-758). Према правилу из параграфа 729 СГЗ предвиђено је да „ако друкчије уговорено није, сваки ортак дужан је један део у ортаклуку уложити“, а према параграфу 736. предвиђено је да „сваки ортак дужан је само онолико уложити на колико се обавезао, а не више“. Након куповине ТП „Власина“ из Власине, тужилац је на име прве рате уплатио износ од 6.595.300,00 динара. Цифра од 6.595.300,00 динара је теретила све чланове конзорцијума, тј. сваки од њих је био у обавези да уплати по 25% од предвиђене цифре. Целокупну цифру (више од тога) уплатио је овде тужилац. Практично целокупну уплату за ту годину (и у име осталих тужених) извршио је тужилац. Ако је на име укупног износа прве рате уплаћено 6.595.300,00 динара, по налажењу Врховног касационог суда, то су сви чланови конзорцијума били у обавези да уплате по $\frac{1}{4}$ од те суме, а $\frac{1}{4}$ од те суме чини износ од 1.648.825,00 динара. Тужилац је извршио уплату и за остале чланове конзорцијума тј. њихове износе. Дошло је до раскида уговора о приватизацији па стога тужилац има право потраживања износа који су били у обавези да уплате тужени, тј. сваки од тужених по 1.648.825,00 динара што чини укупан износ од 4.946.475,00 динара.

Даље, $\frac{1}{4}$ од траженог износа тј. 1.648.825,00 динара пада на терет тужиоца као његов улог у ортаклуку па стога тужилац нема право на потраживање тог износа. Стога је одлука о одбијању захтева тужиоца за тај део правилна. На основу члана 416. став 1. и члана 414. став 1 ЗПП одлучено је као у изреци.

Одлука о трошковима поступка донета је на основу чл. 154, 155. и 165. ЗПП а исти се односе на: за стручни састав тужбе 30.000,00 динара, на име стручног састава две жалбе од по 60.000,00 динара, што укупно чини износ од 150.000,00 динара. Тужилац је успео у спору са 75% па му према успеху у спору и припадају трошкови у висини од 112.500,00 динара. Тужиоцу нису признати трошкови за заступање јер није прецизирао који износ потражује, за колико одржаних а колико за неодржана рочишта а што је био дужан сходно члану 163. став 2. ЗПП. Тужилац није потраживао трошкове ревизијског поступка па му исти нису ни признати.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић